

4. Кузнєцова О. В., Тарасова С. О. Академічне письмо: проблеми та шляхи вирішення. *Методичні та психолого-педагогічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі: шляхи інтеграції школи та ВНЗ* : матеріали ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Харків, 28 квіт. 2017 р. Харків, 2017. С. 89–90.
5. European Association for the Teaching of Academic Writing. URL: <https://www.eataw.eu/>

Дмитро РЗАЄВ

кафедра інформатики та системології

Світлана РЗАЄВА, к.т.н. доцент

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ ДОТРИМАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ НАВЧАННЯ

Сьогодні питання академічної доброчесності є надзвичайно актуальним. Це пов'язано з тим, що відбувається зростання кількості загальнодоступної інформації у цифровому вигляді, автоматизація процесу написання роботи, недосконалість законодавства щодо авторських прав, а також з переходом усієї системи освіти з початком пандемії та війни з РФ, у дистанційний формат навчання.

Поняття «академічної доброчесності» увійшло в наше життя і, з прийняттям нового Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 р., набуло законодавчої норми.

Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту»:

«Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої)

діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

В умовах сучасного стану університетської освіти України принципи академічної доброчесності сприймаються як щось абстрактне, про що часто згадують, але не застосовують. У цьому розумінні академічна доброчесність зводиться до правил роботи з інформацією. Таке розуміння проблеми занадто вузьке, оскільки суть її вирішення полягає, насамперед у світоглядно-ціннісній площині. З розвитком інформаційних технологій усе простіше можна знайти будь-яку інформацію. За допомогою пошукових систем з мережі Інтернет, можна швидко отримати тисячі результатів, запитів, які досить просто можна скопіювати, перекласти з іноземної мови та використати у своїх роботах [1].

«Скопіювати – вставити» – один з найпопулярніших методів «написання» усіх типів робіт, починаючи зі шкільного твору аж до наукових статей. Більшість здобувачів вищої освіти, приходячи після школи в університети, не розуміють, чому не можна взяти та завантажити роботу з мережі Інтернет, змінити в ній дані про автора і здати викладачеві. Вони саме так робили у середніх навчальних закладах, тому склалася звичка без будь-яких докорів сумління завантажувати роботи з мережі Інтернет й отримувати за це позитивні оцінки. Відсутність покарання за використання чужої роботи

та звичка, сформована в дитинстві, – основні причини такого менталітету в української молоді. Як показують статистичні дослідження, які проводяться в Україні, близько 90 % студентів вдаються до плагіату [2].

Для перевірки друкованих робіт, або в електронному вигляді, на унікальність та наявність академічного плагіату вже існує багато програмного забезпечення, а саме: Plagiarism-detector, Advego Plagiatus, Etxt Antiplagiat, Content-watch, Strikeplagiarism.

Що стосується використання платформ дистанційного навчання таких, як Moodle, Microsoft Teams та інших у викладача не існує системи контролю здобувача вищої освіти при проходженні комп'ютерного тестування. А це не тільки тести поточного контролю по певній темі, а й модульні та екзаменаційні тести. Враховуючи, що здобувачі вищої освіти, вже мають достатній досвід набутий у середніх навчальних закладах ігнорувати норми академічної доброчесності, не виключено, що до тестування можуть бути долучені інші особи. Проблема відсутності контролю комп'ютерного тестування є основною при використанні платформ дистанційного навчання. Вирішення даної проблеми полягає у створенні системи (програмного додатка) візуального контролю при комп'ютерному тестуванні. Програма здійснює візуальний контроль: порівнює фото здобувача, яке зберігається на платформі дистанційного навчання зі зображенням вебкамери під час тестування. Така перевірка повинна відбуватися протягом усього тестування, через кожні 5-7 хвилин, якщо збіг відсутній, система блокує проходження тестування.

Сучасні заклади вищої освіти мають реалізовувати політику, яка підтримує академічну та дослідницьку доброчесність. Зазвичай поняття академічної доброчесності асоціюють зі студентським середовищем. Сьогоднішні стандарти та цінності у навчанні забезпечують таке освітнє середовище, у якому всі здобувачі мають можливість вільно навчатися та брати на себе відповідальність за академічні або наукові результати власної роботи.

Список використаних джерел

1. Грищенко К.О. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі: мат. II наук.-практ. конф. Харків: ХНПУ, 2020. 192 с.
2. Шліхта І., Шліхта Н. Виховуємо академічну доброчесність в школі: монографія. Київ, 2019. 82 с.